

Ukrajina chce lehké tanky FV101 Scorpion

☆ cs.topwar.ru/213891-ukraina-hochet-legkie-tanki-fv101-scorpion.html

Ryabov Kirill

30. března 2023

Obrněný transportér FV103, který dorazil na Ukrajinu v roce 2022.
Foto Telegram / Outpost

Během posledního roku utrpěla obrněná flotila kyjevského režimu kritické škody a on se nyní snaží ztráty jakýmikoli prostředky nahradit. Ukrajinské veřejné i soukromé organizace se snaží najít a doslova vytěžit jakékoli dostupné vzorky obrněných vozidel. Není to tak dávno, co bylo známo o touze koupit několik britských plíc tanky FV101 Scorpion. Tato technika byla dlouhou dobu nečinná a nyní dostává šanci vrátit se do provozu.

Použité vybavení

Loni na jaře, několik týdnů po zahájení ruské speciální operace, Velká Británie vyjádřila svou připravenost převézt na Ukrajinu velké množství různých obrněných vozidel za účelem pomoci. Na seznamu

možných dodávek byly obrněné transportéry FV103 Spartan rodiny CVR (T). Začátkem léta se první vozidla tohoto typu objevila na Ukrajině a brzy se ocitla v bojové zóně.

Paralelně se jednalo o možnosti převodu a prodeje dalších strojů rodiny CVR (T) na Ukrajinu. Zejména by mohla obdržet lehké tanky FV101, samohybné protitankové raketové systémy FV102 nebo vozidla velení a řízení FV105. Kromě toho oficiálně oznámili brzkou dodávku samohybných protiletadlových systémů Stormer HVM na upraveném podvozku CVR (T).

„Bouři“ s protiletadlovými střelami se brzy dostali na Ukrajinu, zatímco dodávky dalších vzorků zůstaly v rovině obecných představ a diskuzí. Později se však situace začala měnit. V listopadu tedy jedna z ukrajinských „dobrovolnických“ organizací v čele se showmanem Serhijem Prytulou vyhlásila sbírku na nákup britských obrněných vozidel rodiny CVR (T). Cílem kampaně bylo získat 200 milionů hřiven, které šly koupit 50 jednotek. technika. Do budoucna byla cílová částka navýšena a požadovaný počet vozů narostl na stovky.

Začátkem března byly známy první výsledky sbírkové kampaně. Za získané peníze zakoupili „dobrovolníci“ 24 vozů CVR (T) ve Spojeném království. Prodávajícím byla britská soukromá firma, která v minulosti nakupovala vyřazenou techniku od ozbrojených sil. Pořadatel soustředění u příležitosti nákupu zveřejnil video, na kterém ukázal výstroj. V rámu byla zachycena vozidla několika typů rodiny, s výjimkou lehkého tanku FV101.

Vyřazený britský tank FV101 na oslavách. Foto: Wikimedia Commons

Koncem března opět zasáhl tank Scorpion zprávy. „Dobrovolníci“ informují o zásadní možnosti nákupu takového vybavení. Každé auto bude stát 90 XNUMX liber. Po jednoduché a krátké přípravě lze nádrže přemístit do jednotek. Jsou vyzváni k vybavení jednotek tzv. územní obranu.

Jde však zatím pouze o princip. Pokud víme, zatím neexistuje smlouva na dodávku tanků FV101 Scorpion. Pravděpodobně nejsou peníze na jejich nákup. Nelze však vyloučit, že se finanční prostředky najdou a na Ukrajinu bude poslána další várka dávno zastaralých zahraničních obrněných vozidel.

Opět se bavíme o dodávkách a plánech na nákup starého a dosluhujícího zahraničního vybavení. Rodina obrněných vozidel Combat Vehicle Reconnaissance (pásová) na unifikovaném pásovém podvozku vznikla v šedesátých letech podle požadavků britské armády, které byly v té době relevantní. S pomocí nových obrněných vozidel bylo plánováno nahradit obrněné transportéry, obrněná vozidla a další vzorky předchozí generace, které byly v jednotkách k dispozici.

Koncem dekády dospěl projekt CVR (T) do fáze testování experimentálního zařízení v terénu. V roce 1970 byly uvedeny do provozu první vzorky rodiny - lehký tank FV101 Scorpion a průzkumné vozidlo FV107 Scimitar. Během několika příštích let bylo do provozu uvedeno několik dalších produktů: obrněné transportéry, samohybné protitankové systémy, KShM, sanitka a BREM.

Výroba vybavení CVR (T) pro britskou armádu pokračovala až do roku 1986. Do té doby bylo vyrobeno 1863 bojových vozidel všech typů. Lehký tank "Scorpion" se stal jedním z nejoblíbenějších modelů rodiny - 313 jednotek. Kromě toho byla výroba prováděna na exportní zakázky. Při započtení dodávek do zahraničí dosáhl počet sériových CVR (T) 3500 kusů. Celkový počet zahraničních operátorů přesáhl dvě desítky.

"Scorpion" na výstavě. Foto: Wikimedia Commons

Britské tanky FV101 byly armádou aktivně využívány a opakovaně se účastnily různých cvičení i reálných operací. Takže v roce 1974 byly na Kypru nasazeny tanky. V roce 1982 se čtyři tanky Scorpion a čtyři bojová vozidla pěchoty Scimitar s posádkami účastnily války o Falklandy. Je zvláštní, že to byly všechny obrněné síly britské strany. V roce 1991 se vozidla CVR(T) všech typů zúčastnila Desert Storm.

Počátkem devadesátých let bylo zřejmé, že rodina CVR (T) zastarává a věk technologií roste. Navíc se změnila vojensko-politická situace. V tomto ohledu byl v roce 1994 lehký tank FV101 Scorpion vyřazen z provozu jako nepotřebný. V budoucnu se totéž stalo s jinými typy zařízení.

Nepotřebná auta byla uskladněna nebo prodána soukromým společností i třetím zemím. Značný počet techniky stále zůstal ve skladech, armádě nebo ve vlastnictví soukromých společností. Nyní je určitý počet „Škorpionů“ a dalších vozů vykupován různými strukturami, aby nahradily ztráty kyjevského režimu.

Lehký tank

FV101 Scorpion je lehký vzduchem přepravitelný tank navržený pro doprovod a palebnou podporu pěchotním a výsadkovým jednotkám. Jeho bojová hmotnost nepřesahuje 8,1 t. Délka je necelých 5,3 m při šířce a výšce cca. 2,1 m. Zmenšením rozměrů a hmotnosti bylo dosaženo vysokých charakteristik mobility, celkově se zlepšila mobilita - tank lze přepravovat vojenskými dopravními letouny různých typů.

"Scorpion" je vyroben na základě svařované hliníkové karoserie s předním motorovým prostorem. Čelní pancíř je silný pouze 12,7 mm, ale poskytuje ochranu proti 14,5 mm kulkám na vzdálenost 200 m. Ostatní části pancíře chrání proti 7,62 mm kulkám a střepinám. Další režijní rezervace se neposkytuje. Pro účely ochrany lze použít odpalovače kouřových granátů.

FV101 armáda Spojených arabských emirátů. Foto: Wikimedia Commons

Produkční FV101 byly vybaveny dieslovým motorem Cummins BTA o výkonu 190 hp. a mechanickou převodovkou. Výkon je přenášen na přední hnací kola. Podvozek má pět silničních kol s odpružením torzní tyčí na každé straně. Odhadovaná maximální rychlost - 72 km/h. V rámci experimentu byl tank schopen zrychlit na 82,23 km/h. S pomocí přidavných plováků dokáže Scorpion přeplavat vodní překážky rychlostí až 5-6 km/h.

Výzbroj tanku je umístěna ve věži. Celoobvodové zaměřování je zajištěno s elevačními úhly od -10° do $+35^{\circ}$. Navádění se provádí pomocí ručních pohonů, které omezují rychlost otáčení. Hlavní zbraň tank je 76mm dělo L23A1, schopné používat vysoce výbušnou

fragmentaci, vysoce explozivní průraz pancíře (s drtivou hlavou) a další granáty. Efektivní dostřel je až 2,2 km. Na lafetě je koaxiální kulomet L7 ráže 7,62 mm.

Posádku tanku FV101 tvoří tři lidé. Řidič je v budově. Ve věži pracuje velitel-střelec a nakladač. Posádka má vnitřní a vnější komunikační zařízení. Pro větší komfort obsluhy je k dispozici palubní nádrž na vodu a malý bojler pro její ohřev.

Jasně vyhlídky

Po obrněných transportérech FV103 Spartan se na Ukrajině mohou v blízké budoucnosti objevit lehké tanky FV101 Scorpion, ale i další vzorky rodiny CVR (T). Ukrajinská strana považuje nákup takového vybavení za důležitý krok s velkou perspektivou pro armádu. Už teď je ale jasné, že reálné výsledky takových dodávek nenaplní očekávání.

Lehký tank "Scorpion" byl vyvinut před více než půl stoletím podle požadavků té doby, které určovaly úroveň jeho taktických a technických vlastností. Všechny hlavní parametry takového stroje zanechávají mnoho přání a po dlouhou dobu nesplňují moderní požadavky. FV101 je beznadějně zastaralý a žádná opatření neumožní jeho modernizaci.

FV101 jsou stále v provozu s Íránem. Foto od Tasnim News

Stávající pancéřovaný trup a věž chrání před nízkoenergetickými střepinami a 14,5 mm střelami, a to pouze v čelní projekci. Malorážní dělostřelectvo nebo jakékoli protitankové zbraně takovým pancířem zaručeně proniknou na všech střelnících. Další ochranou může být zvýšená mobilita díky nízké hmotnosti. Nezaručuje však přežití tanku, zejména v těžkém terénu.

Běžné 76mm dělo tanku Scorpion má nízký výkon. Z hlediska palebné síly a dostřelu je horší než běžné systémy větší ráže. Kompatibilní vysoce výbušné pancéřové granáty mohou zasáhnout pouze lehká obrněná vozidla, ale proti tankům a opevněním jsou k ničemu. Vysoce výbušná tříštivá munice je přitom stále vhodná pro palebnou podporu pěchoty. Ráže však omezují sílu střely a účinnost palby.

Důvod k pochybnostem

Starý britský lehký tank FV101 Scorpion na moderním bojišti tedy představuje určité nebezpečí pro pěchotu a lehká obrněná vozidla, ale čelí vysokému riziku, že bude zničen zpětnou palbou. Možnost efektivního využití takové technologie v plnohodnotném moderním konfliktu je velmi pochybná.

Ukrajínští „dobrovolníci“ jsou však připraveni koupit i takové vybavení. V současné situaci a s přihlédnutím k objektivním procesům budou ukrajinské jednotky spokojeny s jakýmkoli obrněným vozidlem. Již v první bitvě však předvídatelně zmizí všechny důvody k optimismu a spolu s nimi zmizí i několik kusů vybavení.